

14. Танько К.С. Особливості розвитку інвестиційних процесів на регіональному рівні / К.С. Танько // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – №1. – С.17–20.

15. Юрій С. Бюджет, бюджетна доктрина та бюджетна політика держави: сучасна парадигма, іманентний детермінізм, реалії і перспективи / Сергій Юрій, Василь Дем'янишин // Світ фінансів. – 2010. – №4. – С. 7–27.

e-mail: n.kolomyichuk@tneu.edu.ua

Коломийчук Н.М., к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія ТНЕУ

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА КОРПОРАЦІЯ В ЕКОНОМІЦІ ДЕРЖАВИ

**Kolomyychuk N.M., Ph.D., Associate Professor of Department
of Finance named after S.I. Yuriy, TNEU**

MULTINATIONAL IN THE ECONOMY OF THE COUNTRY

На сьогоднішній день світ опинився на порозі нового економічного переділу, де головними гравцями будуть уже не держави і навіть не блоки країн, а головні транснаціональні корпорації (ТНК) найбільших промислово розвинених держав. Ставками ж є нові ринки, технології та надприбутки.

Наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. спостерігається інтенсивне зростання зовнішньоекономічної діяльності, в якій транснаціональні корпорації (ТНК) виступають розповсюджувачами сучасних технологій, стимуляторами міжнародної трудової міграції, інвесторами. На початок третього тисячоліття міжнародне виробництво товарів і послуг у рамках ТНК становило 7% світового ВВП. Ці компанії відіграють провідну роль в інтернаціоналізації виробництва, в процесі розширення і поглиблення виробничих зв'язків між підприємствами різних країн. ТНК займають передові позиції у світовому виробництві, хімічній і фармацевтичній промисловості в галузях електроніки, автомобілебудування. ТНК створили розвинуту мережу виробничої, науково-технічної, інвестиційної, торгової та культурної взаємозалежності країн і заклали підвалини глобальної економіки.

Транснаціональні корпорації (ТНК) – це підприємства, що складаються з материнської компанії та її закордонних філіалів, при цьому вони можуть як набувати статусу корпорації, так і не мати цього статусу. ТНК

створює систему міжнародного співробітництва, розподілену між кількома країнами, але контрольовану з одного центру – материнської компанії. Міжнародні корпорації своєю політикою впливають на світову економіку, тобто як на країни базування, так і на приймаючі країни. Міжнародні гіганти глибоко вкорінилися в господарську структуру держав, що розвиваються. Багато з них, з огляду на загострення сировинної й енергетичної кризи, йдуть на співробітництво з урядами чи підприємцями цих країн у розвитку підприємств у видобувних галузях економіки. Міжнародні корпорації створюють у країнах, що розвиваються філії та дочірні компанії в обробній промисловості, у зв'язку з цим, що ці держави прагнуть покінчити з економічною відсталістю. При цьому, виходячи зі своїх інтересів, ТНК переносять у країни, що розвиваються, трудомісткі, енергоємні і матеріаломісткі виробництва, а також екологічно небезпечні виробництва. Транснаціональні компанії та їх діяльність ростуть не тільки кількісно, але й якісно впливають на світову економічну систему в контексті процесу глобалізації. Транснаціональний капітал доволі часто може діяти всупереч національній безпеці країн, розрушати державність країн, впливаючи негативно на політичну і економічну ситуацію в них.

ТНК вирішують ключові питання нового економічного і територіального переділу світу, формують найбільшу групу іноземних інвесторів і носіїв нових технологій у виробничій та невиробничій сферах. Вони діють через свої дочірні підприємства і філії в десятках країн світу, мають величезний інноваційний, науково-виробничий і ринковий потенціал. Ці корпорації є найбільшими виробником та винахідником інновацій, ноу хау та патентів, особливо у сфері послуг. Найбільші ТНК розпоряджаються коштами, що перевищують розмір національного доходу багатьох суверенних держав.

ТНК – динамічний інститут, який здатний впливати на розвиток економічних систем, як на національному, так і на міжнародному рівнях, і який знаходиться в постійній взаємодії з ними через власні організаційні, економічні, технічні, соціальні важелі. Активно впливаючи на міжнародну господарську систему, ці корпорації формують нові економічні відносини, видозмінюють сформовані їхні форми. В умовах вдосконалення ринкової інфраструктури світової економіки, під впливом глобалізації та інтеграції світового господарства транснаціональні корпорації завойовують все нові ринки і прагнуть до подальшого розширення економічної влади. ТНК за-

лишаться одним з важливих факторів посилення впливу промислово розвинутих країн на багато регіонів світу і їх економічне значення надзвичайно велике. Звідси випливає очевидний висновок, що турбота про перетворення провідних вітчизняних корпорацій у транснаціональні стала усвідомленою метою зовнішньої політики держав, які прагнуть до збільшення свого впливу в міжнародному масштабі.

e-mail: i.krpyak@tneu.edu.ua

Круп'як І.Й., *к.е.н., старший викладач кафедри фінансів
ім. С.І. Юрія ТНЕУ*

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ДЕРЖАВИ

Krupiak I.Y., *Ph.D., Senior Lecturer of Department
of Finance named after S.I. Yuriy, TNEU*

FEATURES OF FINANCIAL PROVIDING THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL COMPLEX OF THE STATE

В умовах трансформації сучасних економічних процесів низький рівень фінансового забезпечення розвитку агропромислового комплексу держави унеможлиблює збалансування її продовольчого ринку, нарощення експортного потенціалу АПК, підвищення ефективності аграрних формувань. Причинами цього є недостатня державна підтримка товаровиробників агропромислової сфери, нестача власних фінансових ресурсів внаслідок низької рентабельності аграрного виробництва в окремих галузях, обмежена доступність кредитних ресурсів, незважаючи на об'єктивне зростання потреби у банківському кредитуванні. Відтак, доцільним є використання нових перспективних форм і методів фінансового забезпечення розвитку агропромислового комплексу держави для запобігання негативних тенденцій макроекономічної динаміки.

Фінансова підтримка розвитку агропромислового комплексу здійснюється на безповоротній основі за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів у порядку та на умовах затверджених державних і регіональних